

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Mediacja językowa i kulturowa w przekładzie środowiskowym, PG_00211291						
Kierunek studiów	Filologia rosyjska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	6		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich -> Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Wanda Stec				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		53.0	75
Cel przedmiotu	Wprowadzenie do specyfiki dwukierunkowego przekładu ustnego środowiskowego wykonywanego na potrzeby polskich instytucji publicznych. Przedstawienie czynników mających wpływ na pracę tłumacza jako pośrednika językowo-kulturowego i mediatora w komunikacji. Uświadomienie potrzeby zdobywania i poszerzania wiedzy realioznawczej, kompetencji lingwistycznej i translatorskiej. Uzmysłowienie wagi etyki i odpowiedzialności w tłumaczeniu ustnym środowiskowym. Doskonalenie sprawności językowych i ćwiczenie umiejętności tłumaczeniowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FROSL3_U10] Potrafi planować pracę indywidualną i/lub zespołową, przyjmując różne role w grupie, w szczególności w ramach studiów rusycystycznych.	Potrafi się przygotować i uczestniczyć w symulacjach rzeczywistych sytuacji z udziałem cudzoziemca wymagających dwukierunkowego tłumaczenia ustnego w parze językowej polski-rosyjski, przyjmując różne role	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FROSL3_U01] Potrafi wykorzystywać ogólną wiedzę językoznawczą i literaturoznawczą oraz ogólną wiedzę z zakresu dyscyplin pokrewnych do zadań związanych ze studiowaniem zagadnień szczegółowych, w tym dotyczących języka i literatury rosyjskiej.	Umie wykorzystywać wiedzę językoznawczą i ogólną do zadań związanych z realizacją tłumaczenia ustnego środowiskowego w parze językowej polski-rosyjski	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FROSL3_K04] Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w różnych sferach działalności zawodowej związanej z posługiwaniem się językiem rosyjskim.	Jest gotów do wykonywania tłumaczeń ustnych w parze językowej polski-rosyjski na potrzeby polskich instytucji publicznych – w zakresie swoich możliwości.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FROSL3_U04] Potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów w języku rosyjskim, a także przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem metod językoznawczych, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.	Rozpoznaje różne rodzaje tekstów w formie pisanej i mówionej w językach rosyjskim i polskim, a także umie przeprowadzać ich wstępną analizę i interpretację w celu właściwego zrozumienia i przełożenia	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FROSL3_K05] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania i upowszechniania zasad etyki, w różnych sferach działalności związanej z posługiwaniem się językiem rosyjskim.	Jest przekonany o tym, że tłumacz ustny języka rosyjskiego, w szczególności przysięgły, musi przestrzegać zasad etyki zawodowej oraz zdaje sobie sprawę z wagi odpowiedzialności, a także z trudności i ograniczeń w przekładzie środowiskowym, wymagających od tłumacza podejścia mediacyjnego w celu ułatwienia komunikacji między stronami	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FROSL3_W09] Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego oraz etyki, w tym mające zastosowanie w pracy badawczej z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa rusycystycznego oraz w pracy zawodowej.	Zna i rozumie podstawowe zasady etyki i odpowiedzialności obowiązujące tłumaczy, zwłaszcza tłumaczy przysięgłych, a także zdaje sobie sprawę z konieczności wyjaśniania stronom różnic kulturowych w trakcie tłumaczenia ustnego środowiskowego w parze językowej polski-rosyjski.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FROSL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu aparat pojęciowo-terminologiczny stosowany w językoznawstwie, w szczególności mający zastosowanie w badaniach nad językiem rosyjskim.	W stopniu zaawansowanym rozumie pojęcia oraz zna terminologię w zakresie przekładu środowiskowego, co umożliwia mu przygotowanie się do tłumaczenia ustnego w parze językowej polski-rosyjski.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FROSL3_W12] Zna i rozumie podstawowe uwarunkowania (np. ekonomiczne, prawne, etyczne lub społeczne) działalności zawodowej wymagającej znajomości języka rosyjskiego w tym podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości związanych z obszarem rosyjskojęzycznym.	Zna i rozumie prawno-ekonomiczne aspekty działalności tłumaczy przysięgłych języka rosyjskiego w Polsce, w tym sposób wykonywania zawodu w odniesieniu do tłumaczeń ustnych, mogący się różnić w zależności od tego, czy tłumacz prowadzi, czy nie prowadzi działalności gospodarczej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	Cele tłumaczenia ustnego środowiskowego a rola tłumacza jako pośrednika językowo-kulturowego i mediatora w komunikacji. Specyfika sytuacji komunikacyjnych czas, miejsce, uwarunkowania, uczestnicy, potrzeby i oczekiwania, nastawienie stron. Modele interakcji. Strategie i techniki tłumaczeniowe, treść i forma komunikatu wyjściowego i przekazu na język docelowy. Kompetencje (językowe, translatorskie, interkulturowe, interpersonalne, osobowościowe), predyspozycje zawodowe. Przygotowanie informacyjno-terminologiczne, a także znajomość realiów krajów języka wyjściowego i docelowego tłumaczenia. Kwestie zaangażowania, elastyczności, neutralności i bezstronności, a także etyki zawodowej i odpowiedzialności tłumacza wobec konieczności wyjaśnienia różnic kulturowych, mogących prowadzić do nieporozumień i problemów w komunikacji międzyjęzykowej. Symulacja rzeczywistych sytuacji z udziałem cudzoziemca. Tematyka do wyboru przez prowadzącego (moduły: policyjny, sądowy, służby zatrudnienia, służba zdrowia, USC). Moduł obowiązkowy: tłumaczenie ustne (policyjne i/lub sądowe) w sprawach karnych. Przedstawienie kontekstu, omówienie realiów i uwarunkowań, praktyczne tłumaczenie podczas symulacji.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wybór specjalności, na której realizowany jest przedmiot. Znajomość języków polskiego i rosyjskiego w stopniu pozwalającym na opanowanie treści przedmiotu. Wiedza z zakresu podstaw translatoryki.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywny udział w: dyskusji, analizie przypadku, symulacji, omówieniu tłumaczeń	51.0%	40.0%
	poprawna realizacja dwukierunkowych tłumaczeń ustnych	51.0%	60.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Tryuk M., <i>Przekład ustny środowiskowy</i> , Warszawa 2006. Siewert-Kowalkowska K., Zieliński L., <i>Tłumaczenie ustne w sądzie jako odmiana tłumaczenia środowiskowego</i> , w: <i>Język(i) w prawie. Zastosowania językoznawstwa i translatoryki w praktyce prawniczej</i> , Toruń 2019, s. 171-187. Kruk-Junger K., <i>Mediacja kulturowa w tłumaczeniu ustnym</i> , Między Oryginałem a Przekładem 2014, Vol. 20, nr 2/24, s. 31-42, DOI: 10.12797/MOaP.20.2014.24.04 Kruk-Junger K., <i>Przekład ustny środowiskowy. Teoria, normy, praktyka</i> , Bielska-Biała 2013. Maliszewski J., <i>Pragmatyka przekładu policyjnego</i> , "Lingua Legis" 2000, nr 9, s. 29-36.	
	Uzupełniająca lista lektur	Urbańska M., <i>Wartość dialogu na przykładzie mediacji w środowisku międzykulturowym</i> , Edukacja humanistyczna 2017, nr 2 (37), s. 45-52. Szymków-Gac M., <i>Przesłuchanie w polskiej rozprawie karnej. Studium pragmatyngwistyczne</i> , Warszawa 2019. Biernacka A., <i>Tłumacz w rozprawie sądowej</i> , Warszawa 2014. Gmurzyńska E., Morek R. (red.), <i>Mediacje. Teoria i praktyka</i> , Warszawa 2024.	
	Adresy eZasobów		
	Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.